

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 115 (3561) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Vártuk, de mégis váratlanul!

Ért hennünket a Magyar Távirati Iroda jelentése, amely szerint Magyarország Kormányzója vitéz Imrédy Bélát tárcacéltől m. kir. közgazdasági miniszterre nevezte ki. Amilyen váratlan a hír, éppoly nagy örömmel tölti el az ország jobboldali társadalmát. Tudjuk és érezzük, hogy az átalakulás nagyfontosságú idejében egész különös jelentőséggel bír a kiváló politikai kinevezése. Imrédy nemcsak pártjának hálványozott vezére, hanem az egész országban bizalommal tekintenek feléje emberek.

Már első miniszterkedése idején is olyan alkotásokkal írta be nevét a magyar nemzet életébe, amelyek maradandó értékkel bírnak és amelyek egészséges fejlődés lehetőségét nyitották meg. A magyarság mindig felfigyelt szavára s beszédei, méginkább tettei meghódították a nemzet tekintélyes részét. Mikor ellenfélként állott a volt kormányokkal szemben, akkor is meglátszott a nemzetért való rajongása. Férfias kiállása mellett is mindig az összekötő kapcsokat kereste s soha a szétválasztó utakat.

Ma az átalakulások idején különös megnyugvással tölt el hennünket, hogy Imrédy Bélát ott találjuk a kormányon s mégpedig olyan helyen, ahol bőséges szaktudásával nagyon sokat tud használni a magyarságnak. Ki is volna alkalmasabb ma arra, hogy a miniszterelnököt a gazdasági tárcák összhangjának biztosításában és a miniszterium tagjait pedig gazdaságpolitikai természetű tanácsával támogassa, mint vitéz Imrédy Béla. Emlékszünk rá, hogy a Gömbös kormány idejében éppen a legnehezebb időkben vette át a pénzügyminiszterium vezetését és ezen munkálkodásával az egész nemzet elismerésével találkozott.

Az erdélyiek pedig egyébként is nagy tisztelettel és becsüléssel voltak mindig Imrédy Béla iránt. Mi tudjuk mit köszönhet a magyarság a megszállás nehéz idejében az ő kormányzásának. Az erdélyi magyarság éppen ezért leginkább Imrédyt fogadta el vezérének s kitartott mellette akkor is, amikor egyesek a politikai koniunktura idején másfelé kerestek tájékozódást.

Ki kell emelnünk vitéz Imrédy Béla kinevezésével kapcsolatban, hogy a zsidó vagyonok átvételével óriási feladat hármlik a kormányra. Át kell szervezni gazdaságilag az egész országot. Most olyan alapokat kell lerakni, amelyeken biztosan és erőteljesen fejlődhetik az ország keresztény gazdasági élete. Ezt a munkát támogatja majd Imrédy Béla miniszterkedése és az ő multia, gazdasági szaktudása biztosíték arra, hogy nem homokra épül majd a jövő gazdasági élete.

Kettős a feladatunk: helytállás a honvédelemben és legnagyobb teljesítmény a termelésben

A kormány meg akarja valósítani a jobboldali és fajvédő magyar politika minden elvi és gyakorlati célját. Különös gondja: a magyar munkásság és falusi lakosság életszínvonalának fölemelése

Sztójay miniszterelnök bemutatkozó beszéde a képviselőházban

Budapest. (MTI.): A képviselőház mai ülése iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg. Már jóval 10 óra előtt megteltek a folyosók és 10 óra után már zsúfoltak voltak a padok. A képviselők legnagyobb része magyar ruhában, vagy sötét ruhában jelent meg. A karzatok is zsúfoltak voltak érdeklődőkkel. A diplomáciai páholyban a budapesti diplomáciai testületnek igen sok tagja jelent meg, a felsőházi tagok páholyában is megteltek a széksorok. Az egész Házon a nagy ülések izgalma és lelkes hangulata jutott végig. Minden oldalról nagy érdeklődéssel várták a miniszterelnök bemutatkozó beszédét.

Egyenlőre 11 óra előtt néhány perccel nyitotta meg Tasnády-Nagy Anarás elnök az ülést. Több elnöki bejelentés után ismertette a miniszterelnök átiratát az új kormány kinevezéséről. Közben Putnoky Móríc háznagy vezetésével bevonultak a kormány tagjai, élükön Sztójay Döme miniszterelnökkel. A Ház tagjai helyükről felállva, hosszantartó éljenzéssel és tapsal fogadták a kormány tagjait, Imrédy Bélát, amikor helyét elfoglalta, a Magyar Megújulás Pártjának tagjai még külön is lelkesen élítették. Az elnök azután bejelentette, hogy a miniszterelnök kíván szólni.

A miniszterelnök beszél...

Sztójay Döme miniszterelnök helyéről felállva bejelentette, hogy legfelsőbb kézirat érkezett és kérte annak kihirdetését. A jegyző felolvasta a kormányzó kéziratát, amely Kállay Miklós felmentését és Sztójay Döme kinevezését közölte a Házzal. A Ház tagjai helyükről felállva hallgatták végig a kézirat felolvasását, utána minden oldalról lelkesen élítették a kormányzót. Azután Sztójay miniszterelnök újból felállt helyéről, hogy elmondja bemutatkozó beszédét.

— Az országgyűlés és közvélemény előtt ismeretesek azok a körülmények, — mondotta, — amelyek most két hónapja kormányváltáshoz és az elnökltem alatt álló miniszterium megalakulásához vezettek. Ennek a kormányának csak most volt módja az országgyűlés két háza előtt alkotmányos szokásoknak megfelelően bemutatkozni és az általam

vallott elvek és követett célok tekintetében felfogását kifejezésre juttatni. Az volt ugyanis a kormány álláspontja, hogy előbb keresztül kell vinni néhány, a kormány politikai irányát világosan megmagyarázó alapvető fontosságú intézkedést és csak azután ideállni a törvényhozás színe elé, tájékoztatást adni azokról az irányelvekről, amelyeket az ország vezetésében szem előtt fog tartani.

— Nem részletes kormányprogramot kívánok a Tisztelt Ház elé terjeszteni. Sajnos, az elmúlt idők meglehetősen csökkentették az ilyen politikai megnyilatkozások értékét és jelentőségét, hanem csak az általános politikai és közéleti keretet akarom vázolni. Az a nézetem, hogy most cselekvésre van szükség, hogy késedelem nélkül a legnagyobb eréllyel oldjuk meg a nagy kérdéseket.

A honvédség mindenek előtt

— Kormányzati tevékenységünkben az országra, a közvéleményre, a magyar népre, illetve a törvényalkotó képviselőházra és felsőházra kívánunk támaszkodni. Elsőszövegben elhangzó miniszterelnöki megnyilatkozásom legelső helyén a honvédség felé fordulok, amely test a testünkön, vér a vérünkön és lélek a lelkünkön. Nemzeti jövőnk, állami függetlenségünk és népi fennmaradásunk hatalmas biztosítéka, amelynek ültöképességén, harci szellemén és áldozatkészségén az ország jelene és jövője nyugszik. Ez a honvédség már esztendőket óta harcol a bolsevizmus harci gépezetével, a kultúrember legnagyobb ellenségével. Ebben a harcban az első világháború hősi hagyományaihoz mel-

lőn nemcsak eredménnyel állotta meg a helyét, hanem igen súlyos körülmények között újabb babérokat is szerzett. A kormány minden törekvésének és munkájának középpontjában a honvédség áll. Megadni a honvédségnek azokat az erkölcsi és anyagi feltételeket, ezeknek legnagyobb fokát, melyeknek birtokában ültöképessége, vitézi szelleme, fegyverete és vezetése a legelőkelesebbé tehető és minden lehetőséget megadni a honvédek családjának, a hadirokánaknak, a hadiárvának és általában a háborút sújtott családoknak. Az a sorsdöntő küzdelem, amelyet a honvédségünk szövetségeseinkkel együtt nem csökkenő harcikézzel folytat, határozza meg az országvezetést és a kormány-

zat minden egyéb kormányzati és politikai ténykedését. Ez ad irányt a magyar külpolitikának, ez szabja meg külpolitikánk alapelveit, ez irányítja az ország belső átszervezésére irányuló törekvéseinket.

Félreértést nemtűró együttműködés a Német Birodalommal

— A lét és nemlét kérdéseiről van szó. Győznünk kell és győzni fogunk, mert különben elpusztulunk. E küzdelemben nem vagyunk egyedül. Ott harcol mellettünk hatalmas szövetségeseink dicső multú, hős hadserege, amelynek teljesítményei egyedülállóak és amelyek ereje megtörhetetlen, egyben biztosítéka közös győzelmiünknek. A magyar kormány külpolitikájának tengelye a háromhatalmi egyezményhez és az anti-bolsevista egyezményhez való tartozásunk és ezenfelül legelsősorban a Nagy Német Birodalomhoz való viszonyunk, amely egyszerű, világos, őszinte és becsületes. Bensőséges, férfias barátság, félreértést nem tűró együttműködés, hűségre és áldozatra kész szövetséges viszony, amelyet a közös munka, a közös küzdelem tett kipróbált és vihartállóvá. A tisztaság és bensőséges magyarnémet viszony nem a politikai latolgatások s diplomáciai sakkhúzások legközelebb születt meg, hanem a történelmi és földrajzi helyzet és a lélek ezernyi adottságából kifejlesztett sorsközösségben. Az első világháború fegyverbarátsága mellett a párisi-könyeki békeben is közös volt a sorsunk.

A trianoni bélyéből való kiszabadulásunkat elsősorban a hagyományos német-magyar barátságunk, vagyis a német népnek és nagy vezérének köszönhetjük.

Hitler Adolf baráti keze segítette Magyarországot a rajta elkövetett igazságtalanságok jóvátételében. Nélküle ma is a trianoni börtönben szülnénk. Elítélendő lenne az a magyar politika, amely a magyar felemelkedésnek nyújtott e hatalmas segítségéről megfeledkezne, vagy a hála és köszönet kötelezettségét a mindenkori politikai koniunktura mérlegén latolgatná.

— Az olasz szociális köztársasághoz fűződő viszonyunk alapjai ugyancsak évszázados hagyományok szabják meg nemkülönböztetve a magyarságnak a Duce személye iránt érzett és mindig kifejezésre jutott barátságos háláérzete. (Nagy taps. éljenzés.) Tiszta szívből kívánom és tudom, hogy a nemzet egyeteme is

csatlakozik hozzá, hogy a Duce nagy sző-
netségese oldalán győzelmesen harcolva
ismét helyreállítsa hatalmas történelmi
művét, a nagy olasz impériumot.

— Haazánkat a közös érdekek szálai, a
belsőviszimum leküzdésének érdeke fűzi az
antikominter egyezményben résztvevő
nemzetekhez. Természetes, hogy az
egyezményből reánk háruló összes köte-
lezettségüket teljes erőnkkel teljesítjük.
Tisztában vagyunk vele, hogy amikor a
magyar nemzet Európának e rákényszerít-
ett védelmi harcában résztvállal a Kár-
pátok gerincén, nemcsak saját életét védi,
hanem a Kárpátok medencéjében és an-
nak peremén élő többi nemzetét is.

Hiszem, hogy ez az új európai hiva-
tásunk, amely Magyarországot át-
hatja, a veszély súlyos óráiban a ve-
lünk szomszédos országokban is
egyre világosabbá teszi az évszázad-
os közös erőfeszítéssel védett euró-
pai eszmék tudatát. Igyekeztem ar-
ra irányul, hogy minden szomszéd-
unkhoz való viszonyunkat az ószin-
te együttműködés szelleme hassa át
és arra töreksem, hogy kapcsolata-
inkat ilyen irányban alakítsuk ki.
(Helyeslés.)

— Különösen szívélyes jóviszony fűz
minket a baráti és rokon finn és bolgár
nemzethez. (Kirobbanó éljenzés és taps.)
Meggyőződésem, hogy e viszonyunkat a
jövőben is az őszinte barátság hatja át.

Határainkon kívül élő véreink

— A határainkon kívül élő magyar vé-
reink sorsát különösen gondval figyeli
a kormány. (Nagy helyeslés) hogy érez-
zék, hogy a magyarság életének e súlyos
óráiban sem szűnik meg irántuk a test-
véri szeretet. A mi országunk területén
élő nemzetiségek iránt az őszinteség,
egyenesség, lojalitás, a bizalom és az
okos kölcsönös tisztelt politikáját köve-
tem. Ennek helyes gyakorlati módja a
mely emberi megértésből és igaz szociális
érzéstől átitatott igazságos és pártatlan
kormányzás, amely a nemzetiségeknek
megadja mindazt, ami népi és gazdasági
életünkben lehetővé teszi sajátos vallási
kulturájuk, nyelvük és szokásaik zavar-
talan érvényesülését. Természetes, hogy
e megértésünkkel szemben hasonló loja-
litást követelünk a velünk együtt élő
nemzetiségektől. Megkivánjuk a magyar
állam egységének, biztonságának és füg-
getlenségének feltétlen elismerését és az
összes állampolgári köteleességek hűséges
teljesítését.

— Külön ki kell emelnem, hogy a ha-
zai németekkel való viszonyunk évszázadok
alatt egészen különleges módon
alakult. Kezdetből fogva nem a nemzeti-
ségi viszony, hanem a testvériség csalá-
di viszonya volt ez. Ezután is ilyen-
nek kell maradnia.

— Ami egyéb fontos kérdéseinket il-
letti, nem beszélünk, hanem cselekedni
akarunk. Tetteikkel és messze a jövőre
kiható intézkedésekkel bizonyítjuk, hogy
teljesen új politikai és világnézeti irányt
akarunk kezdeményezni és megvalósíta-
ni, hozzáillő új és korszerű politika
stílusában és modorában. Ennek tenger-
nyelvében a népi és szociális magyarság
megteremtésére irányuló elszánt akarat
áll, amely az új magyarságra vezet,
vagyis a megalkuvást, kitérését és tétó-
vázást nem ismerő egyenes, tiszta ke-

restény erkölcs alapján álló jobboldali
és népi politika útja, azé a politikáé,
amely Németországban a nemzeti szoci-
alizmus. Olaszországban a fasista
nemzeti politika világában jut kifejezés-
re az állami, nemzeti, erkölcsi, társadalmi,
gazdasági és szociális rendben.
(Nagy helyeslés.) *Meg akarjuk valósí-
tani a jobboldali és fajtvedő politika
minden elvi és gyakorlati célját, a zsidó-
kérdés gyökeres megoldását a gazda-
sági, társadalmi, szociális, népnevelési,
jogalkotó és jogszolgáltató ujtásokig.*
Leküzdjük e politika útjában álló aka-
dályokat, akár helytelen életszemlélet-
ből, akár az elavult politika felelőse-
séből, akár egyéni, vagy társas törekvé-
sekből származnak. Nem engedhetjük
meg a kontraszelektió fényűzését. A fiat-
tal magyar nemzedék nevelésének min-
den időzerű kérdését a magyar nemzeti

A magyar munkásság és a falusi nép életszínvonalának felemelése

— Külön gondunk a munkásság, a
szellemi és testi munkásság, a falu né-
pe, szociális, gazdasági és kulturális
helyzetének különösen életszínvonalá-
nak korszerűsítése, a családvédelem min-
nél hatékonyabb elősegítése. A kormá-
ny őszinte törekvésének határt csak
a jelenlegi háború követelményei szab-
nak. E háborút meg kell nyernünk és
meg is nyerjük. A nemzet ma két
harctéren küzd, mégpedig a Kárpátok
keleti lejtőjén a tűzvonalban és a belső
harctéren itt az országban. Katonás fe-
gyelemre van szükség mindkét helyen.
Idehaza az angolszász bombázásnak ár-
tatlan testvéreink estek áldozatul. A lé-
gitámadásokat azonban nyugalommal
viselte a nemzet és meggyőződésem,
hogy a férfias kiállásban a jövőben
sem lesz hiány.

— A különböző bomlasztó angolszász
törekvéseknek a nemzet még egyszer
nem ad hitelt. Meggyőződésem, hogy a
belső rend, a fegyelem, a nyugalom és a
termelés biztonsága ellen irányuló min-
den esetleges kísérlet megüszül a ma-
gyarság őszintős ellenállásán, de ha még-
is felütné a fejét ilyen törekvés, arra az
államhatalom kerülhetetlen erővel fog
lesújtani. A kormány a legerélyesebben

A kormányprogram egyetlen mondatban

— Egyetlen mondatban a kormány-
program a következő: A háború győ-
zelmes befejezése! Eszközei a nemzeti
erők összefogása és maradéktalan lat-
bavetése, a végső cél pedig annak a
népi szociális nemzeti Magyarorszá-
nak megteremtése, amely a győzelmes
béke új Európájában miltunkhoz és te-
kintélyünkhöz méltó helyet biztosít ne-
künk az európai népek és a múltbeli
nemzetek társaságában. Ennek a gon-
dolatnak nevében kérem kormányom
és a magam számára a képviselőház tá-
mogatását.

A miniszterelnök beszédét a Ház min-
den oldalán nagy figyelemmel kísérték.
A beszédet sokszor szakította félbe élénk
helyeslés és taps.

A Ház lelkes hangulatban az össze-
fogás és az egység gondolata mutakoz-
zott meg.

Tasnády Nagy András elnök azután az

élet legnagyobb feladatának tartjuk.
Megteremteti a fiatal nemzedék számá-
ra a tehetség kibontakozására szükséges
szociális és szellemi feltételeket, de egy-
ben biztosítani, hogy ez az új magyar
fiatalág szilárd jellemű kemény és jel-
lemes, férfias nemzedékké váljék. Azt a
legfőbb célt akarjuk szolgálni, hogy
nemzetünk mai küzdelmében minden
erkölcsi és anyagi erejének latbavetésé-
vel tudjon résztvenni népi életének,
szabadságának és jövőjének védelmé-
s biztonságá érdekében.

— *Kettős a feladatunk: helytállás a
honvédelemben és a legmagasabb tel-
jesítmény a termelésben.* Ezt kívánjuk
szolgálni az irányított gazdaságpolitika-
val, szociális politikával, kultúrpolitika-
val, népneveléssel, a jogalkotás összes
mai feladatának korszerű megalkotásá-
val.

szembefordul minden olyan igyekezettel,
amely a mai válságos időben visszavonást,
széthuzást, belső harcot keltene a ma-
gyar társadalomban.

Kötelességteljesítésben jó példával
maga a kormány jár elől. Legyünk
vele a hitben és törhetetlen bizako-
dásban.

— Hiszem, hogy ez a dicső multu nem-
zet most is átverekszik magát a legsúlyo-
sabb helyzetben és átjut nemzeti életének
boldogabb korszakába. Barátaink, első-
sorban német és olasz szövetségeseink
oldalán pedig elnyeri az új Európában
azt a helyet, amely multjához méltóan
megilleli.

Vegyen a nemzeti hitben, kötele-
ségeit teljesítésben példát az ország Fő-
méltóságú Kormányzójától, a legelső
magyar embertől,

aki mindig a magyar férfi, a magyar ka-
tona ősi erényeinek megtestesítője. Kö-
vessük a cselekvés, a küzdelem és a biza-
kodás útját. A hagyományos magyar hű-
ség és a vezér iránt érzett ősi magyar
tiszteltet jegyében sorakozzék a nemzet
fennkölt személye mögé és kövesse bi-
zalommal az általa kinevezett kormány
utasításait.

ülést 10 percre felfüggesztette, majd
megnyitása után benyújtotta az ország-
gyűlés tartamának kivételes meghosszab-
bitásáról szóló törvényjavaslatot.
Csatay Lajos honvédelmi miniszter be-
terjesztette az 1924. évi születési állás-
kötelesek korhatárának egy évvel való
leszállításáról szóló jelentést.
Legközelebbi ülés holnap délelőtt lesz.

Zsidóbujtatás miatt internál a rendőrség egy nagyvárad fűszerkereskedőt

Nagyvárad, május 24. A nagyvárad zsi-
dók közül még mindig akadnak olyan
egyének, akik a gettóba való telepítés
elől bujkálnak. Ebben a ténykedésben
őket sok esetben keresztény polgárok
segítik elő, nem törődve azzal, hogy a
rejtegetés által súlyos kellemetlensége-
ket szereznek maguknak.

Baráth István Szeptember 6-utcai fű-
szerkereskedő mintegy nyolc gettó elől
bujkáló zsidónak adott menedéket, sőt
pártfogásában odáig ment, hogy felesége
okmányait és különböző igazoló iratokat
bocsátott a zsidónak rendelkezésére.

A rendőrség felfedezte a bujtatást és

Mozik műsora:

APOLLO: Késő.
BELVAROSI: Nótás csavargók.
CASINO: Magyar feltámadás.
KORONA: Idegen úton.

Fakiosztás május 25-én

Nagyvárad thj. város közellátási ny-
osztálya 2269/1944. k. é. sz. alatt a kö-
vetkező hirdetményt adta ki:

Ertesítem a város közönségét, hogy a
Közélemezési Ügyosztály 1944—45. tü-
zifa-évre a fakiosztást a következőkben
szabályozza. Mindazok, akik fölös tüzifa-
készletet jelentettek be, az alanti ked-
vezményt nem élvezhetik. Minden fa-
lapra az alanti tüzifakereskedőnél 50
kg. tüzifa vásárolható a hirdetmény
megjelenésétől számított 5 napon belül.
Az 50 kg. tüzifán kívül bármelyik ezen-
kereskedőnél még 50 kg. szén is vásá-
rolható (szén vásárolható: Zaturecki,
Ludvig, vitéz Bence kereskedőknél).

Felhívom a tüzifakereskedőket, hogy
az elszámolásokat a hirdetmény napja-
tól számított 6 napon belül kötelesek
benyújtani a Közélemezési Ügyosztály-
hoz. Ugyancsak be kell adni azon elszá-
molásokat is, melyeket az 50%-os sza-
bad készletből szolgáltatott ki.

Május hó 25-én:

Szabó Sára fatelepen (Váradvelencei
állomás): Velence-part, Szinyei Mersz
Pál, Verec Balázs, Malom utcák.

Nyilasi fatelepen (Mussolini-tér, volt
Diósi fatelepe): Böhm Pál, Szász K.,
Tolsztoj, Bókay, Tinódy Lantos utcák.

Hatvany Sándor fatelepen (Koloze-
vári utca 5. sz.): Báthory utca.

Csonka István fatelepen (Váradvelen-
cei állomás): Szent István tér.

Heiler fatelepen (Kapisztrán ter):
Tessedik S, Mányoki A., Francia utca,
Nagyatádi Szabó utca.

Ungváry Gergelyné (fatelepen): Gál
lányi út 26): Anonymus, Komáromi,
Ghiilányi utcák.

Zathureczky fatelepen (Csele-patak
utca): Rogériusz kanonok, Bányász,
Katalin, Szent Vince, br. Eötvös, We-
kerle, Madrid utcák.

Hajdu fatelepen (Árpád vezér út):
Békécsaba, Milánó utcák.

Pallós fatelepen (Árpád vezér út):
Apáca, Mária, Fiumei, London, János
Zeigmond, Kazár E., Winkler püspök
utcák.

Kun fatelepen (Árpád vezér út): Fá-
cán, Béke, Attila utcák.

Topay fatelepen (Beóthy Ödön utca
78. sz.) Varju, Jókai Mór utcák.

Nagyvárad, 1944. május 24-én.

Nagyvárad thj. város
Közellátási Ügyosztálya.

Gabona-vetőmag és olajosmag

helyi kereskedőket

bizományosnak szerződött Bihar megyében

vitéz Hornyánszky és Redl
Nagyvárad, Mussolini-tér 16. szám

Teljes erővel folynak a harcok a délolaszországi arcvonalon

A Dnyeszter alsófolyásánál, a folyókanyarulat megtisztítása után végetértek a harcok

Berlin. (MTI.): Az Interinf jelenti: A délolaszországi arcvonalon kedden, a kora délutáni órák óta, eddig nem tapasztalt erejű védelmi tűz volt. A német csapatoknak lényegében sikerült állásukat megtartaniuk. Pontecorvót a német páncélosgránátosok kiváló sikerrel védték. Pontecorvótól délre pedig német ejtőernyősök megsemmisítő csapatát mérték a lengyel segélyesapatokra. Picó vidékén az amerikaiak segélyesapatainak sikerült kiszorítaniuk a németeket egy magaslétról, erre a német csapatok tervszerűen kiürítették Picót és hátrábbrékö állásba húzódtak vissza. Lelenola környékén az amerikaiak súlyos vereségek után futva voltak kénytelenek visszahúzódní kiinduló állásaikba. Hasonló sorsra jutott egy amerikai előretörés a tengerpart mentén Perrana ellen.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti a keleti arcvonal helyzetéről:

Egy erős szovjet harc-csoportnak a Grigoriopoltól nyugatra levő Dnyeszter kanyarulatban történt megsemmisítésén kívül hétfőn az egész keleti arcvonalon nem került sor jelentősebb harcra. A bolsevista erőknek az Alsó-Dnyeszternél történt megsemmisítése a veszteség- és zsákmányadatok végleges megállapítása után, most már jelentős taktikai eredménynek könyvelhető el. Hétfőn a németek megsemmisítették egy erdőben, a hekerített csapatok utolsó maradványait. A bolsevisták a Dnyeszter kanyarulatban lefolyt harcokban összesen legalább 25-30.000 embert vesztek. A németek tette mezei tüzéségi zsákmányt is ejtettek.

A véderőfőparancsnokság jelentése

Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli:

A nettunói hídfőnél az ellenség kedden a hajnali órákban tüzéségi tevékenységét egészen a pergőtűzig fokozta. Ezután csatarepülőgépek, valamint nagy gyalogos és páncélos erők harcbevételével Apriliától délnyugatra és nyugatra, valamint a Ciszterna-Littoria szakaszon támadásba indult. A harcok teljes erővel folynak. A déli arcvonalon meghiúsult az ellenségnek az a kísérlete, hogy meglepetésszerű előretöréssel előretolja Terracinatól északra állásait. Az ellenségnek sikerült elfoglalni egy magaslatot. A nagy támadás súlypontja hétfőn is a Lenova-Ponte Corvo szakaszon, valamint a Pie di Monternál volt. Dieső csapataink a heves tüzéségi és vadászbombázó előkészítés után a nagy gyalogos és páncélos erőkkel támadó ellenséget kemény harcokban visszaverték és súlyos veszteségeket okoztak nekik. Ahol az ellenségnek egyes helyeken sikerült helyi betöréseket elérni, ott ezeket elreteszeltük vagy ellentámadásokkal megtisztítottuk. Különösen nagy harcok dultak Ponte Corvo és Pie di Monte között. Itt az ellenségnek igen heves tüzéségi tűzzel és egymást követő hullámokban harcbevett repülőgépekkel támogatott va-

lamennyi áttörési kísérletét gránátvető tüzéségi összpontosított tűzzel szétlőttük. A Feuerstein hegyi csapat tábornok vezetése alatt harcbevett csapatok a napokban kiválóan harcoltak és különösen kitüntették magukat.

A keleti harctéren egy-két harci tevékenységtől eltekintve, nyugodtan telt el a nap. A Dnyeszter alsó folyásánál levő folyókanyarulat megtisztítása után, végetértek a harcok. A gyalogos és páncélos kötelékek, amelyekkel német és román harci és csatarepülőgépek kiválóan támogattak, itt szétverték több szovjet lövészhadosztályt és egy páncélos dandárt. Az ellenségnek nagy és véres veszteségei voltak, azonfelül elvesztett kétezer foglyot, 47 páncélos, 71 löveget és nagymennyiségű hadianyagot. Egy harcirepülőgépkötélék a Krim félsziget északi részén levő dzsankói pályaudvar ellen támadást intézett, amelynek nyomán tüzek és rombolá-

sok keletkeztek.

Északamerikai bombázók hétfőn terrortámadást intéztek Kiel városának területe ellen. Különösen lakónegyedekben keletkeztek károk és a lakosság körében veszteségek voltak. Nehéz elhárítóviszonyok között lelőtünk 22 repülőgépet. A keddre virradó éjszaka angol bombázók támadást intéztek több német város ellen. Különösen Dortmundban és Braunschweigben keletkeztek károk a lakónegyedekben és emberélet veszteségek is voltak. A légvédelmi erők megsemmisítettek 46 négymotoros bombázót.

Német nehéz harci repülőgépek nagy kötelékei a keddre virradó éjszaka újabb támadást intéztek Portsmouth város és kikötő ellen. A célokban nagy tüzeket és rombolásokat figyeltek meg. Gyors német harci repülőkötelékek folytatták támadásaikat egyes keletangliai célpontok ellen.

„Malária-csata” kezdete előtt állnak a szövetségesek

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Sroka Ottó haditudósító írja: Az olaszországi déli arcvonal nyugati szakaszán forró napfényben, napról napra fokozódó hőmérséklet mellett elkeveredetten folyik a harc minden négyzetméternyi földért. Mivel az ellenségnek nagy anyagi és számbeli ereje következében sikerült némi területnyereségre ezért tenni és itt-ott páncélosaival

betörni a német állásokba, a támadókat a tapasztalt német kötelékek egymás után feltartóztatták és ellentámadásokkal egymás után részben megtisztították a harci körzeteket. A rugalmas hadvezetésre beállított német elhárító arcvonal támadó ereje, lendületes mozgékonyága erősebb, mint valaha.

A német főhadiszálláson előkészültek

Még mindig félelmetesen nagyok tartják a szövetségesek Németország katonai erejét

Helsinki. (MTI.): Az Unsi Suomi stockholmi tudósítója megállapítja, hogy a semleges államok sajtója egy idő óta óvatossabb tudósításokat közöl az ellenséges tervekéről és azoknak kilátásairól. A semleges megfigyelők főleg arra utalnak, hogy a szövetségesek politikai helyzete nem eléggé érett az invázió megkezdésére. Ezen állításuk támogatására felhozzák a nyugati államok sok függő kérdését, mint például a De

Gaulle-csoport helyzetét, valamint a nyugati hatalmak egymásközötti rendezetlen viszonyát. Arról is hírt ad a semleges sajtó, hogy Németország katonai erejét a szövetségesek táborában továbbra is félelmetesen nagyok tartják és kénytelenek elismerni, hogy a német belső arcvonal csak szilárdult az utóbbi időben. Másfelől egyre több nyilatkozat hangzik el az angolszás országokban arról, hogy az olasz harctéren oly soká

húzódó állásharc nem volt alkalmas a szövetségesek háborús tapasztalatainak gyarapítására.

Stockholm. (MTI.): Megelőző értesítés nélkül hétfőn Londonban számos vonatjáratot szüntettek be. Mint a Stockholmi Tüningén megjegyzi, az angol fővárosban ezt az intézkedést az invázió előkészületekkel hozták kapcsolatba.

Egyre gyakoriabbakká válnak a német kórházak elleni angol-amerikai támadások

Berlinből jelentik: (MTI) A NTI jelenti: A véderőfőparancsnokság, mivel az angol-amerikai repülőknél német kórházak ellen intézett támadásai egyre gyakoribbakká váltak, szükségesnek tartja, hogy a brit-északamerikai légi haderő ilyen-nemű szembetűnő jogsértéseinek sorozatát a világ közvéleménye elé vigye. A véderőfőparancsnokság különösképpen kiemeli, hogy április 14-ike után az angol-amerikai erők támadásai naponként ismétlődtek meg. Egyetlen egy kórház hely, kórházvonal vagy sebesszállítóalakulat

sem lehet biztonságban az angol-amerikai repülő támadásai miatt. A megtámadott célpontokon a vöröskereszt jelek

tisztán kivehetőek voltak, úgyhogy az angol-amerikai repülőgépek támadási számdéka kétségtelen.

Az árulás jutalma

Ullein-Reviczky Antaltól megtagadták az angliai beutazási engedélyt

Stockholmból jelentik: (MTI) Jól tájékozott körök szerint meghusultnak látszanak azok a túlzott remények, amelyeket Ullein-Reviczky Antal árulásától várt. Ullein-Reviczkytól megtagadták az Angliába szóló beutazási engedélyt. Ekkor segítségért — mint utolsó szalmaszálhoz

— a stockholmi szovjet követséghez fordult. Politikai üzleteinek tető alá hozásáig személyi kiadása fedezéséül elfuladonított a 37 ezer svéd koronát tartalmazó követségi pénztárat és ezzel telő való függésbe kényszerítette munkatársait.

Hirdessen a Magyar Lapokban

a nettunói hídfőnél indítandó tengermentesítő támadás lehetőségére. A szövetségesek az utóbbi napokban a nettunói partokon éjszakánként vagy mesterseges köd védelmében nagyobb kirakodásokat hajtottak végre. Ehhez járul még a szövetségesek programjának az a be nem vallott kívánsága, hogy az itt viszonylag szűk területen már hónapok óta összeszorított hadosztályokat kiragadjanak az egyre jobban elharapódzó levertségükből. E csapatoknál már hetek óta súlyos lehangoltság tüneteit lehetett megfigyelni, amelyek legelőször általános elbágyadásban nyilvánulnak meg. Nagyon is feltételezhető, hogy ebben az esetben könnyebb malária megbetegedések első tömeges fellépéséről van szó. Gyakran érkeznek jelentések komolyabb lázas megbetegedésekről. Mászóval a szövetséges csapatok malária-csata kezdete előtt állanak. Ugyanis az egykori Pontini-mocsaraknak ezen a területén, amit a németek katonai okokból újból elárasztottak vízzel, a malária- okozó szunyogok tevényve fejlődött ki. Ez a „malária-csata” csak a nyár derekán fejlődik ki teljes mértékben.

Szigorúan tilos a német haderő tagjaitól bármit is vásárolni

Nagyvárad th. város polgármestere 1892/1944. eln. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A keletmagyarországi hadművelési terület német katonai parancsnoka mellé kinevezett m. kir. kormánybiztos a következő rendeletet adta ki:

Tudomásomra jutott, hogy a lakosság a német haderő tagjaitól ruhaanyagot, irógépet, felszerelési és egyéb tárgyakat vásárol.

Mintán a német haderő tagjai részére a birtokukban lévő tárgyak eladása engedélyezve nincsen, ez a jelenség a magyar-német együttműködés és különösen a magyar lakosság magatartása szempontjából súlyos kifogás alá esik, megtiltom, hogy a lakosság a német haderő tagjaitól bármit vásároljon.

E tilalmam ellen vétők haladéktalanul közigazgatási eljárás alá vonatnak.

Amikor ezen rendeletet kihirdetem, figyelmeztetem a város közönségét, hogy a rendeletet megszegők ellen a közigazgatási eljárást azonnal megindítatom.

Nagyvárad, 1944. május 23.

Dr. Gyapay László, h. polgármester

A magyar Nemzetiszocialista Párt és a Magyar Megújulás Pártja megszüntette a par- lamentari pártzövetséget

Két és fél éve, 1941. őszén a Magyar Nemzetiszocialista Párt és a Magyar Megújulás Pártja — a teljes szervezeti különállás fenntartása mellett — Pártzövetséget kötött, hogy a képviselőházban közös erővel vegye fel a küzdelmet a régi rendszer pártjaival szemben. A Magyar Megújulás Nemzetiszocialista Pártzövetsége a két és fél év alatt sok kemény parlamenti harcot vívott, míg 1944. március 19-ének eseményei pontot tettek a Kállay-klika uralmának végére.

Tekintettel arra, hogy a megváltozott politikai helyzetben kihullottak azok a beloldali, marxista és demokrata pártok, amelyek az új világnézettel a legélesebben szemben állottak, viszont a többi ellenfelek jelentős mértékben veszítettek régi politikai súlyukból, a Pártzövetség gyakorlati értelme 1944. március 19-én megszűnt. Eppen ezért a két párt közös egyetértéssel elhatározta, hogy a Pártzövetséget megszünteti és ma, szerdán kezdődő képviselőházi ülésen már mind a két párt önállóan vesz részt a törvényhozás munkájában. A Pártzövetség megszűnését ma dőlött a Magyar Nemzetiszocialista Párt és a Magyar Megújulás Pártja közös levélben hozza a képviselőház elnökének tudomására.

Rézgálicot szerezzenek be a légoltalmi házparancs- nokok

A Pest írja: Az egész országban mindenhol, ahol a légoltalom szervezetten történik, a házparancsnokok kötelesek gondoskodni rézgálicról, amellyel a leghatásosabban kezelhetik a foszforozta égési sebeket. Személyenként 5 gramm igényelhető és ez az adag biztosítja a foszforozta égési seb közömbösítését. Öt gramm rézgálicot egy deci vízben kell feloldani. Célszerű a légoltalmi mentőládában vagy a készenlétben tartott egészségügyi anyagok között elhelyezni. Oldani legjobban esővízben lehet, különösen az erősen meszes vízzel rendelkező vidékeken.

A szovjet nemcsak földünket akarja hatalmába keríteni, de el akarja rabolni a lelkünket is

Sztójay miniszterelnök rádióbeszéde az amerikai magyarsághoz

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Sztójay Döme miniszterelnök vasárnap este a rádió hullámain beszédet intézett az amerikai magyarsághoz. Többek között ezeket mondotta:

— Amikor először szölok hozzátok, amerikai magyar testvéreim, szeretuem, ha szavaimból éreznétek az anyaország aggodásának és szeretetének őszinte hangját. Ma nemcsak az óceán választ el bennünket egymástól, hanem a szörnyű világégés is, ezért kétszeresen vigyáznunk kell, nehogy széttagoltságunk rendkívül nagy haeadást okozzon az óhazai és az amerikai magyarok között. A magyar nemzet ma ismét élethalál küzdelmét vívja. A szovjet bolsevizmus halálos ölelésétől akarja megvédeni eszményeinket. A küzdelmet határainkért

Csak a magyar faj ősi jogait védelmezzük...

A zsidókat vádolja a tengeren túl élő magyarság milliói tömege is, amelynek munkakészsége, rátermettsége és vállalkozási kedve semmitől sem maradt a zsidóké mögöt és mégsem tudta boldogulását óceink földjén megtalálni. A magyar népnek a világban szerzetét szóródott tömegei helyére bejött a Kelet zsidósága. Csak a magyar faj ősi jogait védelmezzük és akarjuk visszaállítani, amikor kiszorítjuk a zsidókat azokról a területekről, ahová beszüremlették és azt akarjuk, hogy fiaink ne legyenek kénytelenek a jövőben külföldön keresni boldogulásukat.

Harcunkban a tengerentúl magyarságának is — legalább lelkileg — részt kell vennie. A magyarság küzdelme azt kívánja tőletek, hogy vértézetéket felmagatokat a Benes szolgálatában álló álmagyar propaganda rágalmával szemben, amelyek óceárolnak és becsmérelnek mindent, ami magyar. Ne engedjétek lelketekhez férközni azokat a „világ megválto” új eszméket sem, amelyekkel az angolszász propaganda voltképpen a szorjjetnek akarja kiszolgáltat-

és a magyar élet megvédéséért vállaltuk. Fegyvertársi közösségben a Német Birodalommal, amely kivezetett bennünket a trianoni esztendőök gyászából.

Most, amikor a magyar honvéd felvont a Kárpátokra, gondolatok arra, hogy a szovjet sereg nemcsak a magyar földet akarja hatalmába keríteni, de el akarja rabolni lelkünket is. A magyar nemzet 1919-ben már átélte a bolsevizmus véres valóságát. Akkor megtanultuk, hogy lelkünket és nemzeti létünket csak úgy tarthatjuk meg, ha késhegyig menő harcot folytatunk ez idegen világ ellen. Ezért küzdünk — fegyverrel — a szovjet sereg ellen, ezért távolítjuk el a bolsevizmus szállásainálót, a zsidókat a magyar közéletből, a nemzetgazdaságból és a magyar föld birtoklásából.

ni Európát és Magyarországot is. Az Atlanti Charta — ha megvalósulna — Magyarországnak még Trianonnál is keserűbb sorsot, a szovjet érdekkörében a

Szatmáron négy milliő, Kecskeméten harminc milliő a bejelentett zsidó vagyonok értéke

Szatmárról jelenti: A zsidóvagyonok beszoalgtatására adott határidő utolsó napján lepték el a zsidók a szatmári pénzüintézeteket. Becslés szerint mintegy négy milliő pengő került a pénzüintézetek őrzésébe. Ebből ékszer, a beszoalgtatók értékelését véve alapul, mintegy kétmilliő pengő. Természetesen ez nem a forgalmi érték, mert amíg az aranyóra a mai árakat tekintve, több ezer pengőt ér, sokszor párszáz pengős értékbecsléssel került a bank páncélszekrényébe. A beszoalgtatott értékpapír mintegy másfél milliő pengő névértéket

megsemmisülést hozná. A magyar haza érdekeit ne idegen szemmel, hanem magyar lelkiismeretetek szerint itéljétek meg és legyetek velünk lelkileg abban a harcban, amelyet hazánk jobb és igazságosabb jövőjéért folytatunk.

Rizs kapható a közellátási szelvényre

Értesitem a város lakosságát, hogy a közellátási szelvény 6-os (arabs hatos) kockájára a cukor elosztással megbizott fűszer és vegyeskereskedőknél 10 dg. rizs szerezhető be.

Egyben felhívom az összes cukor elosztással megbizott kereskedőket, hogy rizsutalványukat a közellátási hivatal 1. számú szobájában csütörtökön folyó hó 25-én és pénteken folyó hó 26-án délelőtt vegyék át.

A rizs mindenki részére biztosítva van. Nagyvárad, 1944. május hó 23-án.

Nagyvárad th. város
Közellátási Ugyosztálya.

tesz ki, de a valóságban itt is eltolódások vannak.

Meglepően kevés készpénz került be eszoalgtatásra, alig félmilliő pengő. Gazdasági szakértők véleménye szerint ennek oka egyrészt az, hogy a zsidók jelentős összegeket tartottak meg maguknál, másrészt a márciusi történelmi eseményeket megelőző időkben üzleti vállalkozásokba és ingatlanokba fektettek.

Kecskeméten a pénzügyigazgatóság területéről 110 milliő pengő értékű zsidó vagyont jelentettek be, erre a tartozás 8 és félmilliő, a tiszta vagyon tehát 101 és félmilliő.

A vörös diktátor

Irta: Staloff Alexander Mihajloviics

IV. FEJEZET

Amelyben Capri-szigetén, az örök tavasz hazájában járunk és ismét fontos szerephez jut a mentőangyal.

Sztalin élete fordulóponthoz jutott 1910-ben. Az exek vezérét kizárták a szocialista pártból. A kizárás oka az volt, hogy a georgiai pártvezetőség élesen elítélte azokat az eszközöket és módszereket, amelyekkel Sztalin dolgozott. A kizárást Sztalin maga is élete legnagyobb szégyenfoltjának tartja, úgy-hogy a hivatalos életrajzokban mindennütt elhallgatják ezt a tény.

A kizárás következtében Sztalin egyedül állt. Megtorpanni látta forradalmi pályáját. Érezte, hogy külső támaszokra van szüksége. Hol kereshetné ezt másutt, mint az emigránsok körében?

A hűbajos Capri-szigetén, az örök tavasz hazájában, szervezte meg Gorkij Maxim 1910-ben a kommunista főiskolát. Gorkij évek óta száműzetésben élt a szigeten. Az Olaszországban járó orosz turisták szent áhitattal keresték fel fehérmárvány villájában. Ha szegény ember ment hozzá, az író röviden vegzett vele. De ha gazdag bojár vagy kereskedő volt a látogató, Gorkij teával

kinálta, sokáig elbeszélgetett, majd amikor a vendég távozni akart, dolgozószobájába invitálta. Közölte vele, hogy pénzre van szüksége. A látogató rendszerint pirulva nyúlt be a zsebébe a anyagi helyzetéhez képest néhány száz, vagy néhány ezer rubelt adott át. Gorkij Maxim ekkor íróasztalához ült és szabályos nyugtát állított ki, hogy az összeget, mint a kommunista főiskola alapításának céljaira szolgáló adományt átvette. Így jött létre a főiskola, amelyre Gorkij a párt legnevesebb orosz emigránsait, Lenint, Trockijt, Plechanovot, de rajtuk kívül Kautskyt, Luxemburg Rózát és másokat is meghívott tanáruul. A meghívást azonban többen visszautasították, köztük Lenin is. Az emigránsok állandóan harcban álltak egymással, nemcsak elvi kérdések, hanem apró személyi torzsalakodások miatt.

Capriba indult el Sztalin a pártból való kizárása után, hogy a mesterek lábainál szerezze meg a legmagasabb forradalmi kiképzést és újból létjogosultságot nyerjen a pártban. A kirándulás azonban nem sikerült. Sztalinnak sohasem volt érke az elméletek iránt. Nem szívesen hallgatta az előadásokat és csaldúséval töltötte el az is, hogy

Lenin nincs a tanárok között. Ő egy csapással be akart evézni a vezérkarba s úgy érezte, hogy nem jó helyen kopogtat. Capriban az elméleti emberek gyűltek össze. Azokat, akik majd osekledni fognak, akikhez ő is tartozni akart, másutt kell keresni. Egy szép napon búcsú nélkül elhagyta a szigetet. Párisba utazott Leninhez, aki ezútszen fogadott minden Capriból jövő kommunistát. Lenin körül egész vezérkar alakult ki, a vezér leereszkedő szigorúsággal fogadta.

— Itt mindenki engedelmessé válik tartozik, — mondta Lenin az odaérkezőnek.

Sztalinnak tetszettek ezek a szavak, viszont Lenin is felismerte Sztalinnban a tehetséges bolsevikot. Egyébként is szükség volt új emberre. Nem volt környezetében senki, aki a Kaukázus vidékén otthonos lett volna. Kapóra jött a sötét arcú georgiai. A Capriban lévő Luxemburg Róza akkortáiban írt nagy cikkeket, amelyekben tiltakozott az ellen, hogy az orosz birodalom keleti részén élő tatár és mongolfajú népek külön úton haladjanak és nacionalista jelezavakkal küzdjenek a cárizmus ellen. Sztalin harcászalt a cikkekkal és lándsát tört hazája, meg a szomszédos területek teljes elszakadása mellett. Természetesen azonban, hogy amikor korlátlan diktátor lett, kíméletlenül folytatta vére a georgiai szabadságharcot.

„Aki itt élni és halni akar, annak mindent megadunk, de akit másfelé húz a szíve, az távozzék!”

Vitéz Rátz Jenő miniszterelnökhelyettes üzenete Bácskából az ország minden nemzetiségi emberének

Vitéz Imrédy Béla belépett a kormányba

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére vitéz Imrédy Béla nyugalmazott miniszterelnököt tárca nélküli közgazdasági miniszterre nevezte ki. Vitéz Imrédy Béla kedden délután tette le a hivatali esküt s a Kormányzó Ur az eskütétel után kihallgatáson fogadta.

Illetékes helyről szerzett értesülés szerint vitéz Imrédy Béla feladata lesz a gazdasági tárcák összhangjának biztosításával a miniszterium tagjait támogatni. Ezen felül a felmerült szükséghez képest meghatározott gazdaságpolitikai természetű kormányzati feladatok ellátása ügykörébe tartozik.

Ebben az országban csak egy politikát gondolat érvényesülhet: a magyar!

Zomborból jelenti: (M71) Bács-Bodrog vármegye és Zombor város törvényhatósági bizottsága, kedden délelőtt hagyományos külsőségek között iktatta be méltóságába, Piukovics József új főispánt. Megjelent a beiktatáson vitéz Rátz Jenő miniszterelnökhelyettes és vitéz Jaross Andor belügyminiszter.

Ez alkalommal vitéz Rátz Jenő miniszterelnökhelyettes és vitéz Jaross Andor belügyminiszter mondott beszédet.

Vitéz Rátz Jenő többek között ezeket mondta:

— Amikor azt mondom: bácskai testvérek, a szeretett hangján szólok mind azokhoz, akik ma itt élnek, bármilyen nyelven beszélnek. Ez a magyar kormány álláspontja. Egvet azonban le kell szegednem: Ebben az országban, a Kárpátok övezte gyönyörű földrajzi és gazdasági egységben, csak egy politikai gondolat érvényesülhet, mégpedig a magyar! A magyar ezer évig vezette ezt az országot, sok küzdelem közepette. Ebben a harcban néha el is buktunk, a hazát azon-

ban mindig a magyar gondolatereje támasztotta fel. A kormány hajlandó elismerni minden más nép és nemzetiség jo-

„Nem hiszek a történelmi véletlenben” — mondotta Jaross belügyminiszter

Azután Jaross Andor belügyminiszter beszélt.

— Nem hiszek abban, hogy vannak történelmi véletlenek. Mélyszélesen valom azt a meggyőződésemet, hogy az isteni gondviselés rajta tartja a kezét a világon és az országok irányításán. Azok a szenvedések, amelyekben Trianon után volt részünk és azok az események, amelyek a magyar nemzetet széjjellették, bizonyára nem ok nélkül zúdultak a magyarságra. A magyar nemzet elpuhuláson ment keresztül. Kemény sorscsapásokra volt szükség, hogy magához térjen.

— Amikor az északi részeken éltük a felszabadulás örömmel telt idejét, már

gát kulturájához és népi fejlődéséhez, egyenlő jogot akar adni minden állampolgárnak, de feltétlenül megköveteli a hűséget, a magyar vezetés elismerését és nem enged a magyar földből egy tapodtat sem. A kormány minden egyes itt élő fiától megköveteli, hogy alávesse magát a magyar törvényeknek. Az üzenem nem csak a Bácska, hanem Magyarország minden nemzetiségi emberének, aki itt élni és halni akar, annak mindent megadunk, aki azonban nem akarja elismerni a magyar államot, aki nem akar beleilleszkedni az ezeréves ország keretébe, az vessen számot lelkiismeretével. Aki nem tud itt élni és a hazáért meghalni, akit másfelé hív a szíve, annak kifelé irányuló törekvéseit nem akadályozzuk meg, de ne méltelyezze az országot, hanem távozzék.

határozott tervvel állunk elő. Tudtuk, hogy ennek az országnak a jövőjét csak akkor tudjuk biztos alapra helyezni, ha

Magyarországon ma pártpolitikai küzdelemnek semmi helye nincs

— Hozzá kell fűzni azt is, hogy a háboru közelebb jutott az országhoz. A Balkán évek óta lángokban áll. Az a békét akaró munka, amelyet nagy szövetésünk a Balkánon végez, természetesen nem nyulhatott be a Balkán hegységibe és völgyeibe. A világbolsevizmus, amely szövetségben van az angolszász nagytőkével, kezébe akarja venni a Bal-

az ország minden fia megújuló lélekkel kíván résztvenni a történelem harcaiban. Azok az elgondolások és politikai törekvések, amelyeket vitéz Imrédy Béla (percekig tartó eljenzés) akkori miniszterelnök irt zászlajára, nem voltak epizodiszzerűek, hanem pontos meglátás eredményei. Az azóta történt mulasztások pótlása a legfőbb kötelességünk. A mai kormány helyre akar hozni minden mulasztást. Ujra a nemzet szolgálatába akar állítani minden elvesztett, vagy heverő erőt.

— Egy politikai garnitúra, amelyet ma divatos szóval klikknek neveznek, amely pedig nagyobb volt, mint klikk, ezt igyekezett megértetni a nemzettel, hogy az ország sorsát egészen különösen lehet alakítani. Azt akarták elhitetni, hogy a revízió valami csodálatos véletlen volt. Nem vették észre, hogy a történelmi folyamatnak vagyunk a részesei. Ez a politikai garnitúra azt hitte, hogy a történelmi feladatokat helyettünk mások viseljék. Milyen jó lett volna, ha nemzeti társadalmunk olyan megszervezettségben él, ahogyan vitéz Imrédy Béla programja előírja, ha honvédségünk olyan fegyverzettel rendelkezett volna, amelyet vitéz Rátz Jenő akkori honvédelmi miniszter követelt.

— Az elmulasztott órákat, azonban a harcolni tudó áldozatos nemzedék pótolhatja. Minden egyes cselekvésünk meghatározója a háboru. A nemzetet s minden erejét a háboru szolgálatába kell állítanunk. A győzelmet csak úgy lehet kivívni, ha a nemzet minden fia a győzelmet akarja.

kánt, hogy az tűzfészekké váljon. A déli végek fontossága ma ismét megnövekedett. A déli végek magyarsága legyen tudatában annak, hogy ennek a határvédeknek tökéletes biztonságát, a teljes rendet, a termelés folytonosságát, a magyar államhatalomnak minden körülmények között való fenntartását akarjuk. Tőlünk délre már szeb nemzetiek is harcolnak. Oszterbiában a Nedics-kormány és részben a Mihalovics-féle csoport rádbent arra, hogy a szeb népek a nemzeti érdeken keresztül kell megvédenie önmagát. Reméljük azt is, hogy a mai Horvátország szintén rendet teremthet otthonában. Ha akadnak azonban olyanok, akik azt hiszik, hogy lángoló vidékek üszkeit át lehet hordani a Dunán és fel lehet bolygatni a déli magyar végek nyugalmát, azok súlyosan csalódnak. Kemény kézzel ütünk oda és nem lesz irgalom, mert háboruban vagyunk és különösen a március 19-én bekövetkezett események nyomán a leghatározottabban ki kell jelentenünk, hogy Magyarországon pártpolitikai küzdelemnek semmi helye nincs.

— A magyar önkormányzatnak és közigazgatásnak itt a végeken ilyen jellegű feladatokat is meg kell oldani.

A belügyminiszter nagy tetszéssel fogadott beszéde után a nemzeti szocialista képviselők nevében Palló Imre üdvözölte Piukovics József főispánt. A beiktatás a Himnusz hangjaival ért véget.

Meg kell teremni a nemzetiségek együttélésének feltételeit

A megyei beiktatáshoz hasonlóan ünnepélyesen folyt le Piukovics főispán beiktatása Zombor város főispáni székébe.

Itt is Jaross Andor belügyminiszter mondott beszédet.

Hangoztatta, hogy a városnak az a

Párisban Sztalin hamarosan megszerzte Lenin bizalmát s amikor elkövetkezett az elutasítás ideje, a vezér megbizta: menjen Pétervárra és vegye kezébe a párt irányítását. Közben Pétervárra költözött Allelujev Szergej is családijával együtt. Amikor Sztalin megérkezett a névpart városba, feltűnően jó viszonyban találta Allelujev Nadiát a szentpétervári rendőrség egyik legügyesebb detektívjével.

— Azt barátoktam vele össze, hogy szükség esetén felhasználjam és segítségünkre legyen — mentegőzött Nadia.

De Sztalin nem fogadta el a magyarázatot. Gyanakodott. És egy szép nap, az egyik elhagyott utcában, törrel meggyilkolva találták a detektívet. Egyetlen tanuja sem volt a bűnténynek. A rendőrség Sztalint gyanúsította és bíróság elé állították. Sztalin tagadott, bizonyítékok nem voltak, a bíróság azonban meg volt győződve Sztalin bűnösségéről. Már közeledett az ítélethirdetés, amikor váratlanul egy fiatal leány jelentkezett. A bíróság elé vezették.

— Én öltem meg, — vallotta Nadia szemrebbenés nélkül. — Üldözött szerelmével és azzal fenyegetett, hogy na nem leszek a szeretője, hörtönbe juttatja a születémet. Leszúrтам!

A közbelépés nagy meglepetést kel-

tett. Senki sem hitte a vallomást, de miután Sztalin bűnössége mellett nem voltak bizonyítékok, Nadia pedig fiatalkorú volt, nem lehetett ítéletet hozni.

Politikai tevékenységében Pétervár eleinte új és szokatlan volt Sztalinnak. A város külső kerületeit, gyári negyedeket járta titkon bújkálva, mert tudta, hogy a rendőrség szeme állandóan rajta van. Mégis, most már egészen másként fogta fel feladatát, mint az előző években. Lenin teljes bizalmának birtokában volt és fellépésében mindenütt érezte, hogy a vezér mögötte áll. Az országgyűlésnek, a Dumának, akkor már szocialista, sőt kommunista képviselői is voltak s a pártot hivatalosan Malinovszky elvtárs vezette. Sztalin a Lenin-től kapott felhatalmazás birtokában Malinovszky fölött titkos, de legfőbb irányítója lett a képviselők csoportjának és rajtuk keresztül az egész országot behálózó pártgépezetnek.

Egyideig nagyszerű eredménnyel folyt a munka. De egyszerre zökkenők támadtak. Itt is, ott is fűrkésző szemek jelentek, lépten-nyomon rendőrökkel találtak magukat szemben, letartóztatták Sztalin futárait, titkos gyűléseket lepleztek le és a pártnak több vezetőtagja került a rendőrség kezébe. Magának Sztalinnak is egyre nehezebb lett elrejtőznie. Egyre-másra cserélgette lakását, nevét, sőt a lehetőségig még arcát is maszkírozta. De ez sem segített.

Egyik képviselő lakásán, éjszakánként idején letartóztatták. Bizonyítékok ez alkalommal sem voltak ellene. Bíróság elé állítani nem lehetett, de a rendőrség tudta, hogy Sztalin a legfőbb irányító s az ő kezébe futnak össze az összes szálak. Mint „közveszélyes oszavargót” Szibériába deportálták. Ez alkalommal Észak-szibéria Kureika nevű falujába küldték.

Közel öt évet töltött ott Sztalin, egyebek között a világháború idejét is. Mikor a forradalom diadalmaskodott és visszatért Pétervárra, legelső dolga volt lefoglalni a rendőrség irattárát. Felkutatatta a saját személyére vonatkozó adatokat és megállapította, hogy pétervári tartózkodása alatt minden lépéséről feljegyzések készültek. Malinovszky, a Duma-csoport vezetője, hosszú évek óta a rendőrség jól megfizetett besugója volt.

Malinovszky a forradalom idején külföldön tartózkodott, semmit sem tudott arról, hogy kinek a kezébe kerültek a rendőrségi akták és holdogan fogadta Sztalin üzenetét, aki rendkívül szívélyes szavakkal hívta haza „öreg barátját”. Malinovszky elindult, — de csak a pétervári hörtönbe érkezett meg. Néhány napot töltött ott, válogatott kínzások között, míg végre megkapta a megváltó golyót...

(Folyt. köv.)

feladat jut most, hogy a helyi keretek között megteremtse a különböző nemzetiségek együttélésének feltételeit.

— Amikor felvetődik az a kérdés, miként lehetne megteremteni ezeket a feltételeket — mondotta a miniszter — eszembe jut egy történelmi emlékezés. A lassan hanyatló osztrák abszolutizmus idején ez a város ujra felszabadult az osztrák közigazgatás alól és magyar uralom alá jutott. Akkor nemcsak a magyarság, hanem az itteni németiség, sőt a szerbység is egyaránt felszabadulásnak érezte ezt a pillanatot. Tudom jól, vannak itt sebek, amelyeket nem lehet gyorsan begyógyítani. Tudom, hogy egy nemzet, amely önálló életet élt és saját önálló életének gondolatát igyekszik kiépíteni, az 1941-ben bekövetkezett magyar felszabadulást nem tudta még önmagában elkönyvelni. Aki azt azonban gondolja, hogy magyar területre a szomszédokból átszaphatnak a hullámok és tovább harapóznhatnak az így sovínista vagy világhatalmi céljaik teljesedhetnek általuk, az keservesen csalódik.

A belügyminiszter hosszantartó tapssal fogadott beszédét az új főispán köszönte meg.

Baky László:

Győzeimünk a fennmaradást, vereségünk a teljes pusztulást jelentené

Sopron. (MTI.): Baky László, helyi államtitkár — Rupprecht Antalnak, Sopron vármegye és Sopron város főispánjának beiktatásán — hosszabb beszédet mondott. Kijelentette egyebek között, hogy nagy, élet-halál-kérdésről van szó: győzeimünk a fennmaradást, vereségünk a teljes pusztulást jelentené. A németekkel való közös harcunk nemcsak bajtársaság, a német hadsereg nélkül nincs magyar élet Európában. A magyar nemzet testében évezédek óta él egy betegség, a nemzetközi zsidóság és fajtánk vértét ettől az átkos idegen népfajtól megtisztogatja. De ezenkívül helyre kell hozni más téren is a régi mulasztásokat. Ezt a kötelességünk is maradék nélkül teljesíteni fogjuk, de első kötelességünk a háború megnyerése: minden erőnk összefogásával a háborút meg is fogjuk nyerni. Ha a nemzeti szocialista világnézet győz, Magyarországon nemzeti szocializmus lesz. Ma meg kell ezünni a politikai túlléptésünket. A jövőben mindent el kell követni azért, hogy minden magyar egyformán részesüljön nemcsak a roszból, hanem a jóból is. Ahogyan a harc közben küzdő honvédeknek nincs se éjjele, se nappala, nekünk állandóan dolgoznunk kell, hogy elérjük a végső győzelmet és megkezdjük az újabb ezeréves szeretett hazánk felépítését.

Borsod-vármegye a nemzeti egységért

Miskolcra jelentik: (MTI) Borsod vármegye törvényhatósági bizottsága egyhangú lelkesedéssel fogadta el Farkas Gyulának és közel száz társának azt az indítványát, forduljanak felhívással a kormányhoz, hogy minden eszközzel teremtsen meg a nemzet fennmaradásához elkerülhetetlenül szükséges teljes felelősséget és a hivatott politikai vezetők vezetése alatt álló nemzeti és politikai egységet. A feliratot hozzájárulás céljából megküldik az összes törvényhatóságnak. A közgyűlés egyben üdvözölte Sztójay Döme miniszterelnököt és kormányát és kifejezte teljes bizalmát az iránt, hogy a kormány a kitűzött célt és eredményt eléri.

Kávéházakban és vendéglőkben terjesztik Magyar Lapok-at.

Mikor kerül sor az üresen maradt zsidó lakások kiutalására?

Ne zavarja a közönség teljesíthetetlen kérésekkel a hatóságokat

Irta: Dr Nagy Dezső pénzügyigazgató

A zsidó lakásokban maradt ingóságok, továbbá az üzletek, raktárak, stb. leltározását a pénzügyigazgatóság, mint az államvagyon őrzetére rendelt hatóság védi. Ezzel kapcsolatban kérését intéztünk dr. Nagy Dezső nagyvárad-i pénzügyigazgatóhoz, aki a következő nyilatkozatot tette:

— A kormány az elhagyott zsidó lakások, üzlet- és raktárhelyiségek, műhelyek, stb. leltározásának a végrehajtásával a pénzügyi hatóságokat bízta meg. Minthogy ennek a rendeletnek megjelenése előtt a közigazgatási hatóságok, továbbá a rendőrség és a csendőrség egyes vagyontárgyakat őrzetbe vettek, a pénzügyigazgatóság elsősorban ezeket a vagyontárgyakat leltároztatja és veszi őrzetbe. Mihelyt ez megtörténik, a lakások leltározását végezteti el azután kerül sor az üzletek, raktárak, műhelyek, stb. leltározására. Ez a munka még nagy személyzet foglalkoztatása mellett is sok időt vesz igénybe, mert nagy körültekintést és gondosságot igényel. A pénzügyigazgatóság minden

rendelkezésre álló munkaerőt felhasználja e feladat mielőbbi elvégzéséhez, de nagy kintári érdekekről lévén szó, a leltározást a kiadott rendelet pontos megtartásával kell végrehajtani és ez az eljárás sok időt vesz igénybe. Emellett a rendkívüli munka mellett a rendes ügymenet sem szabad, hogy fennakadást szenvedjen, éppen azért a következő hetek, sőt hónapok a már megszokott nagy munkateljesítményt is jóval felülmúló követelmények elé állítják az igazgatóságot.

— Hangsúlyozom, hogy a munka végzéséhez minden rendelkezésemre álló munkaerőt felhasználok és a munka menetét is állandóan ellenőrzöm és személyesen is ellenőrzöm, de ezzel szemben

a közönséget, különösen a lakástkereső közönséget, arra kérem, hogy várjon türelemmel addig, amíg a lakások leltározását bevégeztetem.

Milyen sorrendben leltározzák a lakásokat?

— A leltározási sorrendről, melyhez fontos közérdek fűződik, el nem térhetek, ne forduljanak tehát olyan kéréssel sem hozzám, sem a pénzügyigazgatóhelyettesekhez, hogy a részükre kijelölt lakásokat leltároztassam soronkívül. Ismétlem, ezt a kérelmet, mely ha jogos magánérdekű is, de mégis csak magánérdekű, nem teljesíthetem, mert ezáltal a sokkal fontosabb közérdeket veszélyeztetném és egyesek magánérdekeinek előtérbe helyezésével és teljesítésével mások érdekeit is sérténém.

A lakások soronkívüli leltározását kéri feleket semmi körülmények között nem fogadom, sem én, sem helyetteseim.

A polgármester urat is megkerestem, hogy egyelőre lakás-kiutalást ne fogadtasson és már közölte is velem, hogy a belügyminiszter úr a lakás-kiutalást ideiglenesen megtiltotta és lakásokat csak akkor fog ismét kiutalni, ha az el-

hagyott zsidó lakások leltározása megtörtént és a lakásberendezéseket raktárba szállították. Közöltem a polgármester úrral azt is, hogy mielőtt ez megtörténik, minden hét végén értesíteni fogom a hét folyamán kiürített és kiutalható lakásokról. Azoknak is szól ez a figyelmeztetés, akiknek a részére már lakást utaltak ki. Tapasztaltam ugyanis azt, hogy olyanok is tömegesen keresnek fel lakás soronkívüli leltározására vonatkozó kérésükkel, akiknek már van lakása és csak jobb, kényelmesebb lakással akarják előbbi lakásukat felcserélni. Az ilyen kérés teljesítése, ha még lehetséges volna is, méltánytalan volna, mert vannak olyanok is, akiknek nincs lakásuk. A lakások leltározásánál a sorrend az, hogy első a katonák, azután az áthelyezett tisztviselők és más lakásnélküliek és csak ezek elhelyezése után kerül sor azoknak a már kiutalt lakásoknak a leltározására, akiknek a lakás-változtatás csak lakáscserét jelent, vagyis ezidőre is van lakásuk.

Még nem történt rendelkezés a zsidóvagyonokról

— A zsidóvagyonok kapcsolatban sűrűn fordulnak hozzám egyik, vagy másik vagyontárgy átengedésének kérésével is. Az ilyen kérések időelőtti. A zsidóvagyon sorsát illetőleg még rendelkezés nem történt. Szó sem lehet tehát

arról, hogy egyik, vagy másik vagyontárgyat ilyen rendelkezés előtt valakinek a forgalmi érték megtérítése dacára át lehessen adni. Tehát ez is olyan kérdés, amellyel a hatóság munkáját értelem nélkül zavarhatják meg.

Mi történik a bejelentett vagyontárgyakkal?

— Sokan fordulnak olyan kérdéssel is a pénzügyigazgatósághoz, hogy a keresztények őrzetében levő „bejelentett” zsidó vagyontárgyat hol kell beszolgáltatni. Az 1600/1944. M. E. számú rendelet 1. § (4) bekezdése csupán az ilyen vagyontárgyak bejelentési kötelezettségét írja elő, de természetesen a tárgy további kezelésére utasítást

nem tartalmaz. Az ilyen — hangsúlyozom — bejelentett vagyontárgyak továbbra is a nem zsidó bejelentő őrzetében maradnak, mindaddig, amíg ezek beszolgáltatására intézkedés nem történik. Minthogy a zsidóvagyon leltározását elrendelő pénzügyminiszteri rendelet nem tesz különbséget zsidó, vagy

nem zsidó őrzetében levő zsidóvagyon tárgy leltározása között, a pénzügyigazgatóság el fogja rendelni ezeknek a bejelentett, nem zsidó őrzetében levő vagyontárgyaknak a beszolgáltatását és leltározását is, de az erre vonatkozó intézkedés később fog megjelenni.

A zsidó házak kezelése

— Szükségesnek tartom még, hogy a zsidó házak kezelésével kapcsolatos kérdésekről tájékoztassam a közönséget. Az 1600/1944. M. E. számú rendelet 12. § (4) bekezdése értelmében a pénzügyigazgatóság zárgondnok kirendelésével zárlati kezelést rendel el, ha a bérbeadás útján hasznosított ház bérjévedelmét kell biztosítani. Ennek a rendelkezésnek alapján a zsidóházak kezelését illetőleg kettős feladat hárul a pénzügyigazgatóságra, az egyik a zárgondnok kirendelése a bérjévedelem biztosítása céljából, a másik a bérbeadás útján való hasznosítás terén a háztulajdonost megillető jogok gyakorlása, ami gyakorlatban azt jelenti hogy a megüresedő, nem kötött bérű lakások bérét megállapítja, másfelől a lakáshivatal a pénzügyigazgatóság által kinevezett zárgondnokot, illetve a pénzügyigazgatóságot, mint háztulajdonost tartozik a lakás kiutalásáról és a megállapított kötött bérrel értesíteni.

— A pénzügyigazgatóság az események gyors fejlődése miatt még a házak zárgondnokainak kinevezésével nem foglalkozhatott, a közeljövőben azonban ez az intézkedés is meg fog történni. Addig is, amíg a pénzügyigazgatóság a zárgondnokokat kinevezi, fenntartja Nagyvárad polgármesterének azt az átmeneti intézkedését, hogy a házbérek a városi egyencsádóhivatal számlájára fizetendők be. Mihelyt a pénzügyigazgatóság a zsidóházak zárgondnokait kinevezi, erről a kinevezett zárgondnok a lakókat értesíteni fogja az a figyelmeztetéssel, hogy az azután esedékes bérösszeget ne a városi adóhivatalba, hanem az ő kezébe fizessék. A zárgondnok a hozzá befolyt bevételről és a kiadásokról számadásait a pénzügyigazgatósághoz terjeszti be.

— Végül figyelmeztetem azokat, akik a bérleményként tartanak őrzetükben zsidó vagyontárgyakat, hogy a bérösszeget a 157.875 P. M.: „Ismeretlen személyek készpénze letéti számla Budapest” elnevezésű postatakarékpénztári számlára fizessék be és ezt a pénzügyigazgatósághoz egyszer és mindenkorra személyesen, vagy egy levelezőlapon jelentsék be.

— Ezzel a nyilatkozatommal a kintári érdekeinek védelmének kívül a közönséget is sok olyan kérdésben tájékoztatni kívántam, amelyben eddig tanácsatlan volt. A kéréssem még az, hogy tájékoztatásomat az érdekeltek gondosan olvassák át és a szerint járjanak el. Ezzel sok felesleges fáradságtól és elkerülhető kellemetlenségtől szabadulnak meg.

Légitalmi közlemények

Értesítjük a közönséget, hogy a Légitalmi Liga Nagyvárad-i Csoportja hivatali működését régi helyiségében, Mezey Mihály-u. 2. szám alatt folytatja. Érdeklődők fogadása 9–12 óráig. Felkérjük a közönséget, hogy elintézendő ügyekben ne telefonon, hanem személyesen jelentkezzenek. A házparancsnokok és helyettesek eltávolításának bejelentésére külön felhívást fogunk a közeljövőben kibocsátani, addig is kérjük a beállott változásokat pontosan feljegyezni.

Légitalmi Liga
Nagyvárad-i Csoportja.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénziári csekkzámlánk
 száma: 72.301.
 Kétszázötven forint a havi díj.

PONKÓSD VASARNAPJÁN LESZ A HŐSÖK ÉS A LEVENTÉK NAPJA. A város katonai állomáskapitányja és a Levente Egyesület elnöke az illetékes polgári hatóságok bevonásával ismételt megbeszélést tartottak a hősök és a leventék napjának méltó megünneplésére. A minden mozzanatában imponáns ünnep részletes ismertetésére a legközelebbi számunkban kitérünk.

EZÜSTLAKODALOM. Vitéz Papp Sándor áll. népiek. igazgató-tanító és felesége, Köszeghy Zsófia f. hó 25-én tartják házasságuk 25 éves évfordulóját, mely alkalomból föltiszt, dr. Szedenik Nándor lazarista házfőnök a Szt. Vince-intézet kápolnájában reggel 7 órakor megáldja a jubiláló házaspárt és családját.

A kitermelt, de még fel nem használt fakészletek bejelentése. A hivatalos lap keddi száma közli a földművelésügyi miniszter rendeletét, amelynek értelmében minden erdőbirtokos, fatermelő köteles a május hó 20-án a termelés helyén, erdei-, vasúti- vagy egyéb rakodón től az egész tűzifa, szérfa, bányafa, valamint talpfakészletét a „Faforgalmi Központ”-nak június hó 1. napjáig bejelenteni. A bejelentést minden készletre meg kell tenni; amennyiben a készletre már hatósági rendelkezés történt, arra hivatkozni kell.

A vas- és fémipari szakosztály lakatos és hádosos csoportja értesíti tagjait, hogy, lemezutalványaik feltétel nélkül váltsák ki folyó hó 3-ig, mert ellenkező esetben utalványaik érvényüket veszítik — Azok az iparosok, akik lemez iránti kérelmüket utólag adták be, azonnal jelentkezzenek a szakosztályi irodába, kiutalásuk átvételéig.

Szent Mónika Közösség tárgysorsjáték bizottságának közleménye: Hatósági rendelkezés értelmében, pünkösdi hétfőjén, a Hitler-utcai Premontrei gimnázium nagytermében nem tartható meg a nyilvános sorshuzás. Ehelyett, közjegyző vezetésével és a hatósági kiküldött jelenlétében, zártkörű sorshuzást eszközölünk, a megjelölt időpontban. A nyerőszámok sorozatát minden egyes nagyváradi lap május 31-iki számában közöljük, valamint ezen nyerőszámok kimutatását a Sas alatti és Rákóczi-uti Hangya üzletek és a Rákóczi-uti Haas féle szőnyegkereskedés kirakatában kifüggesztjük. A nyeremény-tárgyakat június 1-től kezdődően július 15-ig bezárólag mindennap délután 4 és 6 óra között sorsjegyet felmutatva ellenében adjuk ki a Római Katolikus Nőszövetség Bihari Kerületi Központja irodájában, Pray György-utca 5. szám alatt. Nagyváradi Római Katolikus Egyházközség Asszonycsoportja Szent Mónika Közösség.

Budapesttel egyidőben KÖRÖNYI FILMSZÍNHÁZ **Idegen útakon** Főszerepben: Tolnay Klári, Sulyok Mária, Szilassy L., Fáy B.

A könnyű élet és komoly hivatás harca. Jobb, szebb mint bármely nagyszerű orvosregény

GYÁSZMISE A PREMONTREIEK TEMPLOMÁBAN. Május 26-án, pénteken reggel 8 órakor a premontreiek templomában a megboldogult Rácz Miklós Attila IV. osztályos tanulóért ünnepélyes gyászmise lesz, amelyre a gyászoló hozzátartozókat és a gimnáziumi ifjuságot szíven hívják meg.

Atkeresztelik a zsidókról elnevezett utcákat. Nagyvárad h. polgármestere tegnap utasította a mérnöki hivatalt, hogy a zsidókról elnevezett utcákról adjon be kimutatást. Ezeket az utcákat a jövő héten összehívandó kisgyűlés fogja új utanevekkel megjelölni.

MEGHÍVÓ. A Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok textil, kötött, szövött és rövidáru kereskedők szakosztálya f. hó 25-én d. u. 6 órakor szakosztályi ülést tart, melyre ezúton meghívja tagjait. Lakomcsik Lajos, szakosztályi elnök.

Zsidó tagok törlése a tőzsdén. A MTI jelenti: A Budapesti Közlöny szerdai számában jelent meg a miniszterium rendelete a tőzsdék zsidó tagjainak és tanács-tagjainak törléséről, valamint a zsidó tőzsdei alkalmazottak elbocsátásáról.

NYILTTÉR

Felkérem a „Florenz” mérleg, súly és fémáru gyár összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül az üzem Nagyvárad, Kapisztrán-tér 2. sz. irodahelyiségében hiteltérdeklően jelentsék be, annál is inkább, mert ezen határidő letelte után követeléseik nem vétetnek figyelembe. Nagyvárad, 1944. május 23.

NAGY SANDOR
 vállalati vezető,
 hatósági megbízott.

NYILTTÉR

Felkérem az Elektra zsinór és csipke-üzem összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül az üzem Nagyvárad, Apáca-u. 4. számú irodahelyiségében hiteltérdeklően jelentsék be, annál is inkább, mert ezen határidő letelte után követeléseik figyelembe nem vétetnek. Nagyvárad, 1944. május 23.

TÓTH MIHALY
 vállalati vezető,
 hatósági megbízott.

NYILTTÉR

Felkérem a Metaloid fémáru üzem összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül az üzem Nagyvárad, Sztaroveszky-u. 8. sz. irodahelyiségében hiteltérdeklően jelentsék be, annál is inkább, mert ezen határidő letelte után követelések figyelembe nem vétetnek. Nagyvárad, 1944. május 24.

KOOS GYLUA
 vállalati vezető,
 hatósági megbízott.

NYILTTÉR

Felkérem a Jakobovits és Grosz nikkelező és galvanizáló összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül az üzem Nagyvárad, Sztaroveszky-u. 8. irodahelyiségében hiteltérdeklően jelentsék be, annál is inkább, mert ezen határidő letelte után követelések nem vétetnek figyelembe. Nagyvárad, 1944. május 24.

KOOS GYLUA
 vállalati vezető,
 hatósági megbízott.

BUTORT színeset MEZEI-TŐL
 Háló, kombinált és előszobák. Konyha ajándékok
 Szabadság-utca 12. (Szacsav-utca 48.)

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleménye:

Zsákbamaczka szerdán este 6-kor

Figyelem! Csütörtöktől az esti előadások fél 7 órakor, a délutáni előadások fél 4 órakor kezdődnek! **Zsákbamaczka** nagyszerű operett szerdán este 6 órakor ismét műsoron van Jurik Julcsi felléptével. Csupa kacagás és derű. Hangulatos muzsika. Pompás kiállítás. Csütörtök este fél 7 órakor mutatja be a színház a **Hadik huszárok** című operettet, amely az idei évad legnagyobb operettsikerének ígérkezik. Főszereplők: Hamvas Laci, Kemény Gizsi, Lányi Emmi, Szabó Ernő, Lendvai Lajos, Tanai K. Emil, Gulácsy Albert, Halasi Gyula, Barsy Béla és Kiss István. A díszleteket Kovall István festette. Igazi békebeli hangulat. Sok humor és kacagás. Csütörtökön bemutató bérlet, szombat este 6-bérlet, Vasárnap délután és este, hétfőn este bérletszünetben kerül színpadra **Hadik huszárok**. Szombat délután fél 4 órakor **filléres helyekkel** az idény legnagyobb prózai sikere, **Az első** kerül színpadra.

MŰSOR:
 Szerdán 6 órakor: **Zsákbamaczka**.
 Csütörtökön fél 7-kor: **Hadik huszárok**. Bemutató bérlet.
 Pénteken fél 7 órakor: **Hadik huszárok**. A-bérlet.
 Szombat d. u. fél 4 órakor: **Az első**.
 Szombaton fél 7 órakor: **Hadik huszárok**.

Csütörtökön bemutató az **APOLLO**-ban

Paula Wessely

idei legnagyobb filmje

ASSZONY-FURFANG

Egy házaspár és három aglegény vidám komédiája

Szerdán utoljára: **KESŐ**

NYILTTÉR

Felkérem a We-Ego cipőgyár összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül az üzem Nagyvárad, Báthory-utca 12. sz. irodahelyiségében hiteltérdeklően jelentsék be, annál is inkább, mert ezen határidő letelte után követelések figyelembe nem vétetnek. Nagyvárad, 1944. május 23.

LEVENDAY SANDOR
 vállalati vezető,
 hatósági megbízott.

NYILTTÉR

Felkérem a Szántó Dezső és Fia redőny és kályhagyár összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül az üzem Nagyvárad, gróf Vécsey-utca 10. irodahelyiségében hiteltérdeklően jelentsék be, annál is inkább, mert ezen határidő letelte után követelések nem vétetnek figyelembe. Nagyvárad, 1944. május 23.

SZENTES ZSOLT,
 okl. gépészmérnök,
 vállalati vezető,
 hatósági megbízott.

NYILTTÉR

Felkérem a Halász Testvérek redőny és laktosáru gyár összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül az üzem Nagyvárad, Várady Zsigmond-utca 6. irodahelyiségében hiteltérdeklően jelentsék be, annál is inkább, mert ezen határidő letelte után követelések figyelembe nem vétetnek. Nagyvárad, 1944. május 23.

GRAMANTIK FERENC
 vállalati vezető,
 hatósági megbízott.

BUTOR

most is nagy választékban **„ARTA” bútörüzletben** Gróf Beihlen István-utca Pannonia épület

VÉGH festőde felvételi üzletei:

Bémer-tér 2 Tel.: 33-40, Szt László-tér 14 Tel.: 22-17
 Új üzlet: Hitler Adolf utca 1. Telefon: 24-58
 Gyár: Hitler Adolf utca 40. Telefon: 21-08

SPORT

Vasárnap Kispest ellen
játsszik a NAC

NYILTTÉR

Felkerem az Eterna cipőgyár összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül az üzem Nagyvárad, Várady Zsigmond-utca 27. irodahelyiségében tétlenül jelentsek be, annál is inkább, mert ezen határidő letelte után követelések nem vétetnek figyelembe.

Nagyvárad, 1944. május 23.

BOROS MIHALY
vállalati vezető,
hatósági megbízott.

NYILTTÉR

Felkerem a Szésvás és Oxigéngyár összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül az üzem Nagyvárad, Gyllányi-utca 9. sz. irodahelyiségében hiteltérdeklően jelentsek be, annál is inkább, mert ezen határidő letelte után követelések figyelembe nem vétetnek.

Nagyvárad, 1944. május 23.

NESZLI GASPÁR
vállalati vezető,
hatósági megbízott.

NYILTTÉR

Felkerem a Nagyvárad Hajdismű és Fésűáru gyár összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül az üzem Nagyvárad, Kolozsvári-utca 21. irodahelyiségében hiteltérdeklően jelentsek be, annál is inkább, mert ezen határidő letelte után követelések nem vétetnek figyelembe.

Nagyvárad, 1944. május 23.

BORONKAY PÁL
vállalati vezető,
hatósági megbízott.

NYILTTÉR

Felkerem a Cassirer fűrés és lakatosárú gyár összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül az üzem Nagyvárad, Francia-u. 18. szám alatti irodahelyiségében hiteltérdeklően jelentsek be, annál is inkább, mert ezen határidő letelte után követelések figyelembe nem vétetnek.

Nagyvárad, 1944. május 23.

KOVÁCS KÁLMÁN
vállalati vezető,
hatósági megbízott.

NYILTTÉR

Felkerem a Pallas litográfia összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül, az üzem Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 6. irodahelyiségében hiteltérdeklően jelentsek be, annál is inkább, mert ezen határidő letelte után követelések figyelembe nem vétetnek.

Nagyvárad, 1944. május 23.

BALÓ ALBERT
vállalati vezető,
hatósági megbízott.

NYILTTÉR

Felkerem a Patria irógyár összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül az üzem Nagyvárad, Fábrián Lajos-utca 1. irodahelyiségében hiteltérdeklően jelentsek be, annál is inkább, mert ezen határidő letelte után követelések nem vétetnek figyelembe.

Nagyvárad, 1944. május 23.

LIBIK KÁROLY
vállalati vezető,
hatósági megbízott.

(Nagyvárad.) A Ferencváros felett aratott szép győzelem után ismét kemény esata előtt áll a NAC. Vasárnap a Kispest ellen játszik a bajnokságot, méghozzá a kispesti oroszánbarlangban, ami különösképpen megnehezíti az ellenfél helyzetét. A Kispestet rendes körülmények között sem könnyű saját otthonában kétvállra fektetni, most pedig még égetően szükséges néhány pont ahhoz, hogy teljes biztonsággal tartsa 8. helyét a csapat. A Kispestnek 28 pontja van, két pont választja el a kiesési zónától, tehát harapni fog a bajnoki pontokért.

Ehhez képest szorgalmasan készülődik a NAC legénysége. Tegnap délután 4 órai kezdettel erőnléti edzést tartott a csapat. Vigh Ferenc ifjúsági edző irányította a gyakorlatokat és ezeket mindta az előkészületekről:

— Komolyan kell a héten is készülődni, mert a Kispest kemény dió lesz, a mai erőnléti mozgáson kívül esütőtökön kétkapus edzést tartunk, pénteken könnyű levezető gyakorlatot fejezzük be a heti programot. A fiúk szorgalmasan és lelkesen végzik a feladatokat, remélem meglátsszuk majd ez vasárnapi játékokon is.

A bajnokság során vasárnap utoljára
játsszanak itthon csapataink

Az NB III. szamosvidéki csoportjában a bajnokság szempontjából egyformán érdekelt első hat csapataink vezetői egyöntetűen állították, hogy a május 21-iki fordulón dől el a bajnokság sorsa. Lássuk tehát, milyen sorsdöntő mérkőzések is voltak erre a napra kisorsolva. DVSC II—DVSE. Szatm. MÁV—N. MÁV, Püspökladányi MÁV—Törekvés. Ha jól megnezzük valóban így is van. A bajnokjelöltek napja volt. A versengők titkon remélhették, hogy saját csapatuk győz és a rivális meg majd kikap. Így reménykedhetett a DVSE, a Törekvés és a MÁV is. Erre mi történt. Mindhárman kikaptak. Ezzel továbbra is nyílt maradt a bajnokság sorsa.

Mivel május 21-iki bajnokjelöltek napja sem hozta meg a bajnokot, a csapatok szurkolói, ha lehetséges, talán még jobban izgulnak, mint eddig. Ez érthető. Egyik jelölt sem tudott

néhány pontos előnyre szert tenni.

Az előjelek már régebben sejtetni engedték, hogy kemény viaskodásra van kilátás a bajnok kiletét illetően és hogy végső feleletet csak az utolsó fordulóban fogunk reá kapni.

Tehát a szurkolók nem panaszkodhatnak. Van izgalom. Szurkolhatnak egész a legutolsó fordulóig. És mint ha a sors pártatlansága lenne, egyik csapatunk sem játssza itthon utolsó mérkőzését. A még hátra levő két mérkőzésből most vasárnap játsszanak itthon utoljára csapataink, mint jelöltek. Június 4-re valószínű, hogy egyiküknek már nagyobb esélye lesz a „bajnok” cím megnyerésére, hogy aztán melyik csapat szurkolóinak álma fog valóra válni, melyik csapatunk ér majd két hét múlva haza, mint bajnok, nem tudni. A vasárnapi mérkőzések után már a „valószínű-bajnok” talán a felszínre kerül.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Eladó sürgősen magánháza nagy udvarral, kerttel, bármilyen üzemi célra is alkalmas. Több telek. Özv. Tatyáné, Szigligeti-u. 12. Telefon 28-74. 728 szédei kiadóhivatalunkban kapható. 797

Eladó egy jókarban levő háromnegyedes férfi kerékpár. Megtekinthető Pósa Lajos-u. 13. sz. alatt. 56

Boros hordókat megvételre keresünk. Cím a kiadóba kérünk. 963

Használt téglát megvételre keresünk. Cím a kiadóban. 962

3 + 2 m. méretű használt, vízmentes ponyvát megvételre keresünk. Ajánlatot ár megjelöléssel kérünk a kiadóba leadni. 11

Egy kisebb fajta tyúkretrecet vennék. Cím: Nemzeti könyvkereskedés, Rákóczi-út 11. 49

Hosszú zongora eladó. Bodó Imre, Mikszáth K-u. 4. 45

Eladók több magánházak, bérházak, telkek. Popovics iroda Szent János-u. 6. Telefon: 15-67. 72

Egy jókarban levő 2 + 1 lámpás hálózati rádió eladó. Szőlőtelep-u. 28. 68

Különléte

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 813

Paragázzal poloskát, melytől petéit mindenből felelősséggel irtja, Csutoras. Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 664

Kerékpárok újak és javítások Jakab műszerésznél, Kossuth-u. 5. Telefon 23-30

Kötők, horgolók, szwettereket, gyermekmakkót, ruháskát. Ócskából szépen javítok, alakítok. Bontott szárból harisnyaféjelés, szemszedés. Bodáné kézimunkauzlete, Kossuth-u. 18. 31

Menyasszony és koszorúleány művirág fejdiszek és kézi csokrok. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktáron, azoknál hozott anyagokból is olcsón készülnek. Karácsonyi püspök-u. 52. (Erzsébetligeti sportpályánál.)

Száz

raktárhelyiséget

keresünk

VÉGH vegyipari nagykereskedés

Hitler A. u. 40. Tel. 21-08

Szénsalak díjtalan kihordásra kapható a Végh gyár udvarban. Hitler Adolf-u. 40. szám. 69

Allást nyec

Cukorkagyárban gyakorlott munkásnőket felveszek. Cukorkagyár, Szaniszló-utca 2. 48

Mindenest kéresek azonnalra főzni tudással és hosszú bizonyítvánnyal. Váradi Malom, Kocsán János-utca 21. 64

Motorüzemhez géppalot felveszünk. Jelentkezni lehet Váradi Malomban, Kocsán János-u. 21. 61

Ipari vállalat keres komoly, hosszú gyakorlattal bíró könyvelőt, ki mindenemű adminisztrációs ügyet felelősséggel intéz. „Cipőgyár” jeligere a kiadóba 63

Mindenesleányt, lehetőleg vidékiet keresek azonnalra. Csáky-u. 75. 52

Nevelőnőt keresek azonnalra, németül beszélő előnyben. Cím a kiadóban. 62

Jó családból való leányt három éves kisleány mellé felveszek. Dreher söröző, Bémer-tér 3. 71

Schnittfrezelőt és schnitt polirozót, sarokcsiszolókat azonnali belépésre felvesz Szabó cipőgyár, Tisza István-út 21. 70

Borbély segédet állandó munkára felveszek. Farkas Sándor, Sztaroveszky-u. 24. szám. 67

Sofort fagázúzemű tehergépkocsi vezetésére keres Dreher-Haggenmacher Sörgyár. Jelentkezni a váradszőlősi telepen 10-12 óra között. 65

Szűgyártó segéd állandó munkára azonnal felvételre. Soós Lajos szűgyártó, Teleki-u. 25. 50

Allást keres

Női kereskedelmi szaktanfolyamot végzett növendék jeles bizonyítvánnyal állást keres. Ertesítést kérek a kiadóba. 73

Könyvelés, munkabér elszámolásban jártas IV. középiskolát végzett nő, tisztviselői állást keres. Cím a kiadóban. 55

Tisztviselőné többévi irodai gyakorlattal, kezdő gépirással, állást keres. Címeket a kiadóba kér. 937

Ingatlan

Negyszobás, fürdőszobás magánház belvárosban olcsón eladó. Cím: Szent János-u. 76. Házfelügyelőnél. 51

Elveszett

Elveszett újságpapírba csomagolt felpár sötétbarna fűzős gyermekcipő. Kérem a megtalálót, tekintettel arra, hogy látták többen, hogy felvette, hozza a Szt László-téri villamos megálló várójába, jutalmat kap. 65

Szolgáltatás gyógyszerárak

I. Csoport:

ARANYKERESZT gyógyszerár, Gróf Teleki Pál-u. 2. (Zsigmondovits és Martynovich) 16-32.

KORONA gyógyszerár Hitler Adolf-utca 1. (Dr Rácz Berszö) 13-75.

DIANA gyógyszerár, Gh. Anyi-u. 10 (Sebestyén A.) 32-58.

SEZENT ISVÁN gyógyszerár, Mikszáth Kálmán-utca 52. (Dr Reaber A.) 14-44.

A gyógyszerárak ejjei szolgálatát szombat reggeltől a következő szombathat reggelig tart.

KIADÓTULAJDONOS:

SEZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. Y.

A szerkesztésért felel. Kiadóvezető: Dr. Paál Árpád. Szerkesztő: Dr. Virág Jeromos. Szent László-nyomda Rt. (Szeged).

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi-utca 6. számán.